

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 7825
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Лобацький Андрій Олександрович, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році закінчив магістратуру Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка за спеціальністю 015 Професійна освіта, аспірант кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Професійна освіта.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, від 17 лютого 2025 № 48, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Романишина Оксана Ярославівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Рецензентів

Генсерук Галина Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан фізико-математичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Потапчук Ольга Ігорівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Офіційних опонентів

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методики навчання та управління навчальним закладом, завідувач відділу освітніх вимірювань Державної установи

«Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»

Сажієнко Олександр Петрович – доктор філософії, доцент, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

на засіданні «31» березня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Лобацькому Андрію Олександровичу на підставі публічного захисту дисертації «Формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання» за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Дисертацію виконано в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник – Сіткарь Тарас Вікторович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Дисертація виконана державною мовою, відповідно до вимог МОН, освітньо-наукової програми закладу, специфіки галузі знань та спеціальності. Дотримано вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, 5 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України категорії Б; 6 публікації у збірниках матеріалів і тез конференцій.

Статті, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Лобацький, А. (2023). Дуальна освіта як один з елементів формування фахової компетентності здобувачів вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 70 (2), 276–280. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/70_2023/part_2/41.pdf
2. Лобацький, А. (2023). Підготовка фахівців цифрових технологій в умовах дуальної освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, 4, 81–85. URL: <http://academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/541/504>
3. Лобацький, А. (2024). Інтеграція змішаного навчання в курси комп'ютерних наук у контексті впливу на розвиток фахової компетентності студентів. *Health & Education*, 1, 217–222. URL: <https://journals.medacad.rivne.ua/index.php/health-education/article/view/135/126>
4. Лобацький, А. (2024). Педагогічні умови формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій в умовах змішаного навчання з елементами дуальної освіти. *Інноваційна педагогіка*, 74, 164–169. URL: <http://innovpedagogy.od.ua/archives/2024/74/32.pdf>
5. Лобацький, А. (2024). Організація, методика та аналіз дослідно-експериментальної роботи щодо формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій в умовах змішаного навчання з елементами дуальної освіти. *Педагогічна академія: наукові записки*, 12, DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14178615>. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/420/298>

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Романишин Оксана Ярославівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

Генсерук Галина Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан фізико-математичного факультету Тернопільського національного

педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. У першому розділі (с. 55) автор обґрунтовує, що «згідно зі стандартом вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) (2019) основними типами навчальної практики є навчальна (ознайомча), педагогічна, виробнича (проектно-технологічна, експлуатаційна) практики. До виробничих практик для обох рівнів освіти (бакалаврат, магістратура) належать технологічна та експлуатаційна практики, а також науково-дослідна робота». Однак, у стандарті не наведено переліку такого виду практик, тому варто обґрунтувати чому саме таку класифікацію практики запропоновано автором. Вважаємо також доцільним розкрити сутність експлуатаційної практики.

2. У роботі варто дотримуватись єдиної термінології. Наприклад, у першому розділі (с. 64) автор погоджується з позицією О. Подліняєвої, що в сучасних умовах назріла необхідність навчитися максимально продуктивно використовувати можливості інформаційних та комп'ютерних технологій в підготовці БСКТ. Однак нижче наводить цифрові і хмарні технології, які відкриваються нові можливості для реалізації різних форм роботи з БСКТ.

3. Вважаємо за доцільне у другому розділі детальніше розкрити сутність якісної та кількісної оцінки, які наведені в структурній схемі змішаного навчання БСКТ в ПІОС з метою формування фахової компетентності (перша педагогічна умова).

4. На нашу думку варто більш детально описати третю педагогічну умову - формування фахового досвіду студентів шляхом «занурення» в професійнопедагогічне середовище під час педагогічної практики. Незрозумілим є в цій умові думка автора «посилення проєктивної складової діяльності студентівпрактикантів». Що має на увазі автор під поняттям «проєктивна».

5. Основні публікації за темою дисертації висвітлюють поняття дуальної освіти, однак в дослідженні про такий вид освіти автором не згадується.

Потапчук Ольга Ігорівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. У наукових публікаціях Лобацького А. О. розкриваються особливості дуальної освіти та змішаного навчання, проте у тексті дисертації автор використовує лише термін «засоби змішаного навчання». Доцільно було би розкрити особливості дуальної освіти і у дисертації.

2. Описуючи педагогічний експеримент формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання, рис. 3.11 (с.216), 3.12 (с.219) не повністю відображають зміст результатів дослідження.

3. Вважаємо, що у другому розділі дисертації недостатньо розкрито зміст Програми формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного. Доцільно було би розкрити методологічні принципи і педагогічні підходи, які забезпечують ефективність її реалізації в освітньому процесі зазначених фахівців.

4. У роботі автор застосовує терміни «інформаційні та комп'ютерні технології» (с.24), «застосування інформаційних, цифрових та електронних освітніх ресурсів» (с.25). Не цілком зрозуміло чому автор їх розмежовує, які є частково тотожними.

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освітніх вимірювань Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

1. У п. 1.2 на рис. 1.2 представлено взаємозумовленість інноваційних змін в інформаційній галузі, професійно-педагогічній діяльності та в підготовці бакалаврів сфери комп'ютерних технологій. Враховуючи важливість цього аспекту, вважаємо за доцільне здійснити більш детальний аналіз теоретико-методологічних засад зазначених змін, що дозволить глибше розкрити сутність і механізми їх впливу на відповідні сфери.

2. Оцінюючи позитивні результати наукового дослідження, вважаємо, що варто глибше розглянути питання міжнародного досвіду підготовки фахівців у сфері комп'ютерних технологій.

3. Серед вагомих результатів дисертаційного дослідження є обґрунтовані автором структура та зміст фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій. Однак, під час їх обґрунтування поза увагою автора залишився Професійний стандарт «Педагог професійного навчання». Вважаємо, що урахування цього стандарту в аналіз сприяло б більш повному та всебічному відображенню компонентів фахової компетентності, оскільки він встановлює ключові вимоги й компетентності, необхідні для професійної діяльності педагогів, які працюють у сфері професійної освіти.

4. У методологічному блоці структурно-функціональної моделі (рис. 2.6) виокремлено принципи формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання. Вважаємо, що доповнення цього переліку специфічними принципами дасть змогу більш повно відобразити методологічну основу підготовки таких фахівців, зокрема з урахуванням актуальних вимог та тенденцій розвитку спеціальності.

5. У п. 3.1 (с. 177) автор зазначає, що на констатувальному етапі експерименту проводилося дослідження готовності викладачів до організації освітнього процесу засобами змішаного навчання. Однак це твердження потребує додаткового пояснення щодо того, в який спосіб саме здійснювалося таке дослідження, які методи та інструменти були використані для оцінювання готовності викладачів, а також як проводиться обробка отриманих даних.

Сажієнко Олександр Петрович – доктор філософії, доцент, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

1. У першому розділі, присвяченому теоретичному аналізу формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання, сутності, змісту і структурних

особливостей базових понять дослідження, вважаємо, що у теоретичну частину дисертації можна було б додати характеристику основних методологічних підходів, які на сучасному етапі розвитку є доцільними для реалізації цілеспрямованого формування фахової компетентності.

2. Основу структурно-функціональної моделі формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання (рис. 2.6) становлять сукупність взаємопов'язаних блоків: цільового, методологічного, змістовного, технологічного, результативного. Проте можна висловити рекомендацію щодо необхідності включення до структури авторської моделі об'єктів і суб'єктів освітнього процесу (студентів і викладачів). Посилило б також оригінальність авторської моделі наочне пояснення щодо алгоритму впровадження етапів авторської Програми формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій засобами змішаного навчання.

3. Подана у підрозділі 2.1 «Структурно-компонентна та критеріально-рівнева характеристика фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій» система критеріїв оцінювання фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій та показників, на наш погляд, занадто складною. Кількість показників за рахунок об'єднання схожих могла б бути зменшена.

4. Апробація результатів дисертації має відбуватися не лише на міжнародних та вітчизняних конференціях, а й на засіданнях відповідних кафедр закладів вищої освіти, що задіяні в педагогічному експерименті.

5. У тексті дисертації мають місце окремі огріхи редакційного характеру. Не вважаємо за потрібне їх коментувати, оскільки завдання опонента полягає у ґрунтовному аналізі наукової суті проблеми.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Андрію ЛОБАЦЬКОМУ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта. Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової спеціалізованої
вченої ради**

Оксана РОМАНИШИНА